A°. 1852. N°. 274.

Opregte Dingsdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 16 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 13 November.

Eergisteren heeft de Bondsvergadering eene zitting gehouden, waarin echter slechts aangelegenheden van ondergeschikt belang zijn overwogen. Graaf *v. Thun* maakt toebereidselen tot zijn vertrek naar Berlijn. Als zijn opvolger wordt steeds de graaf *v. Rechberg* genoemd; doch het is nog niet gebleken, dat de benoeming werkelijk heeft plaats gehad. Denkelijk zullen in de aanstaande week onderwerpen van meer aanbelang in de Bondsvergadering behandeld worden.

Te Kassel zijn de leden van den gemeente-raad, wegens het beleedigen van de hoogste magt des lands, tot eene gevangenis van 3 jaren en 6 maanden veroordeeld. Aldaar te lande zullen 12 leden van den gemeente-raad van Hanau, ter zake van een gelijksoortig misdrijf, in regten worden vervolgd.

De hertog *Bernhard van Saksen Weimar* is van hier naar Hanover vertrokken.

PARIJS, 13 November.

De Prins-Voorzitter heeft Parijs donderdag des namiddags te twee ure verlaten en is te Fontainebleau met eene zekere plegtigheid ontvangen geworden door den in het departement bevelvoerenden generaal en door de geestelijke en plaatselijke overheden. Het te Fontainebleau in bezetting liggende 6de regiment huzaren was bij het stations-gebouw in slagorde geschaard; er waren eerebogen opgerigt, en de Prins is, te paard gezeten en vergezeld door eenen luisterrijken staf, naar het kasteel gereden, onder het gejuich der volksmenigte, die niet ophield te roepen: „leve de Keizer! leve de redder van Frankrijk!"

Zooals is medegedeeld, is de Prins naar Fontainebleau vertrokken, ten einde aldaar deel te nemen aan groote jagt-partijen. Hij wordt derwaarts vergezeld door de meeste ministers en aanzienlijke personen, die hem dagelijks omringen. Dat het Hoofd van den Staat weder, even als zulks in vroegere tijden plagt te geschieden, zich verlustigt met het jagt-vermaak, op eene vorstelijke schaal ingerigt, is eene omstandigheid, die niet geheel van staatkundige beteekenis ontbloot moet worden geacht. Vroeger was de groote jagt, zoogenaamd *la grande chasse à course*, uitsluitend een vorstelijk voorregt. *Karel X* had die groote jagt op den voet, waarop zij in 1789 plaats had, hersteld. In het jaar 1830 heeft het volk groote verwoestingen aangerigt in de vorstelijke en domaniale bosschen en deze voor een groot gedeelte van wild beroofd. *Lodewijk Philips* had het ongeraden geoordeeld, het voetspoor van *Karel X* te volgen, eensdeels omdat hij een burgerlijk Koning wenschte te zijn, en anderdeels omdat de oppositie-bladen zijnen voorganger op eene jammerlijke wijze hadden beschimpt en in de oogen der bevolking belagchelijk gemaakt, ter zake van de groote, op zijne last gehoudene jagt-partijen. De aanstaande Keizer ziet er echter geen bezwaar in, om het door de Vorsten uit het Stamhuis *Bourbon* gegeven voorbeeld te volgen en zooveel mogelijk den luister der Monarchie te verbinden aan het in toepassing brengen der staatkundige beginselen, welke in 1789 als waarheden zijn erkend. De volksmenigte is zeer verlangend, om getuige te zijn van de pracht der aanstaande jagtpartijen, en zelfs uit Lyon en andere ver afgelegen steden zijn personen naar Fontainebleau gereisd, om te zien wat daar zal voorvallen.

Over het algemeen is dezer dagen in de staatkundige kringen weinig of niets belangrijks voorgevallen. De Prins-Voorzitter schijnt in eene zeer goede verstandhouding te leven met zijnen bejaarden bloedverwant *Jerôme* en diens zoon *Napoleon Bonaparte*. Deze laatste is zelfs met den Prins naar Fontainebleau vertrokken. Onder de volksmenigte was het gerucht verbreid, dat de beide genoemde bloedverwanten des Voorzitters, op zijn last, in hechtenis waren genomen.

— Het onderwerp der gesprekken van den dag is de heer *Veron*, de bekende staatkundige schrijver en bestuurder van het alom verspreide dagblad *le Constitutionnel*. De heer *Veron* zal het staatkundige tooneel verlaten; ten minste men verzekert heden van goederhand, dat hij het dagblad *le Constitutionnel* heeft overgedaan aan zijne mededingers, de eigenaren en bestuurders van het bonapartistische orgaan *le Pays*; dat beide deze bladen zullen worden voortgezet door eene naamlooze maatschappij, en het dagblad *le Pays* weldra den titel zal aannemen van *Journal de l'Empire*, waartoe de bewindslieden reeds eenigen tijd geleden verlof hebben gegeven.

Het wordt teregt als een zeer zonderling verschijnsel aangemerkt, dat het dagblad *le Constitutionnel* wordt opgenomen door het bestuur van *le Pays*, en dat de heer *Véron* eene betrekking verlaat, in welke hij sedert jaren een grooten naam heeft verworven en dikwerf op den loop der staatkundige aangelegenheden een meer of minder belangrijken invloed heeft weten uitteoefenen. — Naar men meldt, zullen de redacteuren, die thans aan de beide dagbladen verbonden zijn, daaraan ook in het vervolg blijven arbeiden.

— Men blijft steeds volhouden, dat de invoering van het Keizerschap den 2den December zal plaats hebben. Zooveel is zeker, dat het Wetgevende Ligchaam alsdan gereed zal kunnen zijn met het onderzoek der stemming van 21 November. — Men houdt het steeds voor niet geheel onmogelijk, dat de Regering zal overgaan tot het verleenen van eene geldelijke schadeloosstelling aan de Gedeputeerden waarschijnlijk zal die schadeloosstelling worden bepaald op 10000 fr. voor elke zitting. Mogt dit plaats hebben, dan zal de heer *de Montalembert*, die van het beginsel uitgaat, dat de betrekking van volksvertegenwoordiger onbezoldigd moet zijn, daarin eene aanleiding kunnen vinden, om zijn ontslag te nemen. Het ontbreekt hier niet aan personen, die van meening zijn, dat de heer *de Montalembert*, uithoofde van de wijze, waarop hij zich onlangs over den parlementairen regeringsvorm heeft uitgelaten, moeijelijk lid kan blijven van eene Wetg. Vergadering, zooals die thans hier te lande is georganiseerd.

De Regering heeft bepaald, in strijd met het door sommige prefecten aangenomene beginsel, dat de stemgeregtigden, die wegens staatkundige misdrijven geplaatst zijn onder het toezigt der hooge politie, aan de stemming van 21 November zullen kunnen deelnemen.

— De turijnsche Afgevaardigden zijn door den heer *Ratazzi*, den voorzitter der Kamer, tegen den 19den dezer maand bijeengeroepen. De zittingen van dat Ligchaam waren tot den 18den geschorst, en reeds was in de sardinische hoofdstad en elders het gerucht verbreid, dat de Kamer zou worden ontbonden.

— De Regering in Toscane heeft gelast, dat de uitgewekenen, die zich thans daar ophouden, binnen acht dagen het land zullen ontruimen. Ten aanzien van eenige weinige personen zou echter eene uitzondering worden gemaakt. De politie in Florence had laatstelijk een geheim genootschap ontdekt, welks leden grootendeels vreemdelingen waren. Ten gevolge dier ontdekking waren een aantal verdachte lieden in hechtenis genomen. Het scheen, dat het gebeurde daar nogal onrust had verwekt.

— Men blijft steeds verzekeren, dat Paus *Pius IX* zich herwaarts zal begeven, ten einde den Keizer kerkelijk te bevestigen. Van eene gewoonlijk goed onderrigte clericale zijde wordt thans bepaaldelijk medegedeeld, dat de personen, die belast zijn, om met den Paus te onderhandelen, op het punt zijn van te slagen in het doel hunner zending, en dat de gunstige wending, welke de zaken in dit opzigt naar alle waarschijnlijkheid zullen nemen, voornamelijk zal moeten worden toegeschreven aan den invloed der fransche prelaten, welke zich in Rome bevinden.

LONDEN, 13 November ('s avonds).

In de beide Huizen van het Parlement zijn gisteren avond koninklijke boodschappen ingekomen, waarin H. M. hare verwachting uitdrukt, dat die vergaderingen zullen bewilligen in maatregelen tot eene behoorlijke teraarde-bestelling van het lijk des hertogs *van Wellington*. — Overmorgen zullen de ministers dienaangaande een bepaald voorstel doen.

Voorts heeft de kanselier der schatkist in het Huis der gemeenten aangekondigd, dat hij den 26sten dezer de veranderingen in het belastingstelsel zal voordragen, die het gouvernement noodig oordeelt tengevolge van de wijziging, die het handels-stelsel in de laatste jaren ondergaan heeft. — Op eene daaromtrent gedane vraag heeft diezelfde minister verklaard, dat hij verwachtte, dat de onderhandeling, welke met de Ver.-Staten geopend is over de zaak der visscherij, zou leiden tot eene uitbreiding der handels-betrekkingen tusschen de beide natiën.

Lord *Palmerston* heeft zich beklaagd, dat Spanje, ondanks het met dit Rijk gesloten tractaat omtrent het weren van den slavenhandel, voortgaat met het toelaten van slaven op Cuba. Hij verlangde eene officiële opgaaf van de in den laatsten tijd op Cuba en in Brazilie toegelaten slaven.

Naar aanleiding van eene bedenking van den heer *Shee* tegen de bewoordingen, waarin de troonrede gewaagde van de woelingen in Ierland, en welke, zoo als hem voorkwam, aanduidden, dat het gouvernement voornemens was, om strenge maatregelen tegen dat land te nemen, heeft de minister *Walpole* verklaard, dat dit geenszins de bedoeling is; dat integendeel, zooals ook uit de troonrede blijkt, de bewindslieden milde en vrijgevige maatregelen in Ierland willen nemen.

— Eene telegrafische depeche uit Triest, 12 Nov., meldt, dat daar berigten uit Rangoon, loopende tot 26 September, ontvangen waren, inhoudende, dat de eerste brigade der britsche krijgsmagt, bestaande uit 3 regimenten infanterie, met 8 stukken geschut en detachementen sapeurs en mineurs, van Rangoon naar Prome vertrokken was, met de bevelhebbers der land- en der zeemagt in dat oord; dat de tweede brigade spoedig volgen zou, en dat men verwachtte, dat, bij hare aankomst te Prome, Pegu overgegeven, in de britsche bezittingen ingelijfd, en de oorlog gesloten zou worden. — Voor 't overige schijnen de oost-indische tijdingen geen belangrijk nieuws te bevatten.

Uit China werd gemeld, dat de opstand tegen den Keizer zich uitbreidde.

— De lijk-kist, die het stoffelijk overschot van den hertog *van Wellington* bevat, staat sedert donderdag in de daarvoor ingerigte kapel van Chelsea-hospitaal. In den namiddag van dien dag heeft H. M. de Koningin, met haren gemaal, hare kinderen en hare moeder, benevens de jeugdige belgische Prinsen en Prinses, en andere thans hier aanwezige leden van het koninklijke gezin, die kapel bezocht, en alzoo een bijzonder blijk van achting voor de nagedachtenis van den ontslapen veldheer gegeven. Daarna zijn een groot aantal personen bij het lijk toegelaten; gisteren en heden is de toevloed van bezoekers der kapel bijvoortduring verbazend groot geweest. — Bij de lijkkist, die op eene daartoe ingerigte verhevenheid geplaatst is, bevindt zich eene eerewacht van het eerste regiment der kon. lijfwacht, gecommandeerd door een hoofd-officier. Rondom dezelve liggen in ongemeen grooten getale de ridderorden en andere onderscheidingsteekenen, welke de hertog van onderscheidene Vorsten ontvangen heeft.

— De vloed op de Teems is gisteren namiddag zoo hoog opgeloopen, als dit in eene eeuw niet heeft plaats gehad. Daardoor is in een groot aantal woningen schade veroorzaakt. Ook door overstrooming van andere rivieren, ten gevolge van de sterke regens, is in de laatste dagen in vele streken van dit Rijk schade geleden.

— Het kleine stoomvaartuig *Isabel*, kapitein *Inglefield*, hetwelk door de echtgenoote van sir *John Franklin* uitgerust is om in de Noordpoolzee nasporingen te doen omtrent de vermiste schepen, en 't welk in Julij j. l. daartoe uit eene onzer havens is vertrokken, is hier te lande teruggekomen. In den korten tijd van deze zijne afwezigheid, heeft kapitein *Inglefield* een zeer belangrijken togt gedaan. Langs de oostelijke kust van Baffinsbaai stevenende, heeft hij Whale-sound onderzocht, en dit vaarwater ter lengte van 25 mijlen gevolgd zijnde, heeft hij eene opene zee gevonden, die zich zoo ver hij ontdekken kon oostwaarts uitstrekte. Bij die gelegenheid heeft hij ook de plaats bezocht, alwaar, volgens sommige verhalen, de bemanning van *Franklins* schepen door de inboorlingen vermoord zoude zijn; hij heeft daar slechts eenige weinige vreedzame inboorlingen gevonden, die nog nooit Europeanen gezien hadden. Vervolgens zijn togt voortgezet hebbende tot het noordelijkste punt van Baffins-baai, is hij Smith-sound ingestevend, en langs dien weg heeft hij mede eene groote opene zee bereikt, die zich uitstrekte zoo ver hij zien kon. Langs de westkust der meergenoemde baai terugkeerende, heeft hij Jones-sound en Barrow-straat bezocht, en den 7den September bij Beechy-eiland kapitein *Pullen* ontmoet. Wellington-kanaal was toen nog, zoo ver men zien kon, vrij van ijs. Nergens zijn op dezen belangrijken togt sporen van *Franklin* gevonden. Stormweder en het ijs, dat zich reeds begon te zetten, hebben verdere nasporingen verhinderd. — Met groote belangstelling wordt nu de uitslag te gemoet gezien van de onderzoekingen van kapitein *Belcher*, die, gelijk bekend is, laatstelijk met stoomvaartuigen het Wellington-kanaal is ingestevend.

'SGRAVENHAGE, 15 November.

Bij kon. besluit van 15 Nov. is benoemd tot burgemeester van Bergen, Egmond-binnen en Wimmenum *S. C. S. Holland*.

— Bij kon. besluit van 13 Nov., zijn benoemd tot ontvangers: van de dir. bel., in- en uitg. regten en acc. te Zoltkamp c. a., de heer *A. M. van Kessel*, thans surn. te Zwolle; van de dir. bel. en acc. te Voorthuisen c. a., de heer *J. W. Holtius*, thans surn. te 's Gravenhage; — tot ontv. der dir. bel. en acc.: te Ternaard, de heer *S. F. van Berg*, thans ontv. te Westergeest; te Westergeest, *C. I. A. Greven*, thans surn. te Arnhem.

— Bij besluit van 15 Nov. heeft Z. M. den heer *J. Wittering* benoemd tot lid van den Raad van bestuur der Kon. Academie van Beeld. Kunsten te Amsterdam, ingegaan met 1° October aanst.

— De memorien van de ministers van Justitie en van Marine ter beantwoording van de bedenkingen, in de Afdeelingen der Tweede-Kamer gemaakt op de begrootingen der hoofdstukken hunne departementen betreffende, hebben almede geene aanleiding gegeven tot een nader onderzoek dezer voordragten.

Z. E. de minister van Justitie heeft verklaard, dat hij hoopt nog voor het einde van dit jaar een ontwerp op de ministeriele verantwoordelijkheid te zullen indienen; in het begin van het jaar 1853 een ontwerp op het beleid der Justitie en de regterlijke organisatie, en nog in den loop dezer zitting eene voordragt, ter regeling van het regt van vereeniging en vergadering; dat, zoo eenmaal deze ontwerpen bij de Wetgeving aanhangig zullen zijn, de burgerlijke en militaire strafwetgevingen in de eerste plaats de onderwerpen zullen wezen, die bij het departement in behandeling worden genomen, derwijze, dat de Regering hoop zal kunnen voeden, dat zij in de zitting van 1853—1854 gereed zullen wezen.

Het vraagstuk van het behoud of de opheffing van het Hoog-militair geregtshof, zoo als het thans bestaat, heeft, volgens de memorie, een punt van ernstige overweging uitgemaakt, en men mag in den loop dezer zitting nog een ontwerp ter regeling dezer aangelegenheid te gemoet zien. De Regering stelt het voorshands twijfelachtig, of het voorbeeld van Belgie in dezen navolging verdient, maar zal trachten dit onderwerp op een minder kostbaren voet te brengen, zonder daarom eene goede militaire justitie te bedreigen; — tegen het denkbeeld, om de werkzaamheden van de auditeurs-militair aan de officieren bij de arrondissements-regtbanken op te dragen, bestaan bij de Regering groote bezwaren.

Z. E. de minister van Marine heeft verklaard, dat het aanvullen van het aantal kanonneerbooten tot de verdediging des lands een ernstig punt van overweging bij de Regering uitmaakt; dat, zoodra het verslag van de commissie voor het zeewezen is uitgebragt, Z. E. dit ongevraagd aan de leden der beide Kamers heeft doen mededeelen, en dat dadelijk de aanbouw is beraamd van een fregat, twee korvetten en een schoner, alle met hulp-stoomwerktuigen.

— In het anwoord van den minister van Kolonien op de bedenkingen, bij het onderzoek van de voordragt ter regeling van het gebruik van het batig slot der koloniale geldmiddelen voor 1850 gerezen, heeft Z. E. onder anderen te kennen gegeven, dat het makelaars-loon bij den verkoop van suiker tot een ten honderd is verminderd, en dat ook dit loon voor den verkoop van koffij en thee eene vermindering zal ondergaan. Verder heeft Z. E. verklaard, dat de beweegredenen voor de uitgifte van rentegevende promessen in de O. Indiën in de publicatien van den Gouverneur-generaal zijn vermeld; maar dat de noodzakelijkheid van dergelijken maatregel der Regering niet is gebleken, en dat dezelve ook niet zal kunnen worden goedgekeurd, tenzij mogt worden aangetoond, dat eene dergelijke voorziening dringend werd gevorderd; dat bovendien twijfel kan worden gevoed, of aan de behoefte niet op eene minder nadeelige wijze had kunnen worden voldaan, terwijl de gouverneur-generaal onderrigt was van de uitzending van een bedrag van *f* 1,800,000 aan spaansche matten, waarmede sedert Februarij onafgebroken is voortgegaan.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is ter tafel gebragt het eindverslag over Hoofdstuk XI (*kolonien*) der staatsbegrooting voor 1852, alsmede dat nopens het ontwerp houdende middelen tot bestrijding der uitgaven. — De beraadslaging over een en ander zal worden gehouden in de volgorde der hoofdstukken.

Nog is ter tafel gebragt het eindverslag nopens het voorstel van den heer *Wintgens*, betrekkelijk de enquête omtrent den toestand der nationale zeevisscherijen. — De beraadslaging daarover zal gehouden worden vóór die over de begrooting.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet tot wijziging der bepalingen nopens de heffing bij admodiatie van sommige accijnsen in Limburg.

De heer *Reinders* verklaart zich tegen het ontwerp. Men is daarbij van het beginsel van consumtive belasting afgeweken. Hij ziet in de strekking der voordragt een privilegie in zake van belastingen, hetgeen in strijd is met art. 172 der Gwt. De nijverheid zal daardoor in Limburg goedkooper produceeren dan elders.

De heer *van Wijlick* is voor het ontwerp, omdat hij niet den schijn op zich wil laden, alsof hij de bestendiging van het accijns-stelsel wil. Hij wenscht echter, dat de Regering spoedig het voorstel zal doen, om de lasten op de meer gegoeden over te brengen. Door zijne goedkeuring van het ontwerp wil hij niet geacht worden in de meening te deelen, dat de belastingschuldigen tevreden zouden zijn. Hoe ook geïnd, zullen de belastingen op de eerste levensbehoeften steeds een pijnlijken indruk maken. De invordering bij collecte is intusschen nog hatelijker, en daar nu de meerderheid der Kamer nog niet voor de afschaffing der accijnsen is, moet hij van twee kwaden het minste kiezen. — Dat hier een grondwettig bezwaar zou bestaan, betwistte de spreker. Limburg geniet geen privilegie: het verlangt dit ook niet; het wil gelijke lasten, maar ook gelijke regten, en hier is niets anders aanwezig dan een maatregel van huishoudelijken en reglementairen aard, gegrond op de wet van 1833, en voortgesproten uit de noodzakelijkheid, uit den exceptionelen toestand, waarin Limburg zich bevindt.

De heer *Hengst* ontkende mede, dat in de voordragt iets ongrondwettigs zou aanwezig zijn. De eenige vraag is, of Limburg minder opbrengt, en het blijkt dat dit niet het geval is. Hij betoogde verder het onmogelijke om in Limburg sommige accijnsen bij collecte in te vorderen, nademaal dit hertogdom zoo rondom door de grenzen is ingesloten. Hetzelfde stelsel is ook in het 4e en 5e district van Zeeland toegepast, en ook daaromtrent heeft men geene ongrondwettigheid gezien. — Hij drukte overigens een wensch uit, dat het stelsel van admodiatie door het geheele Rijk mogt worden ingevoerd, waardoor het getal der ambtenaren zou verminderen en de opbrengst voor het Rijk vermeerderen.

De heer *v. d. Heijden* is tegen het ontwerp, omdat daardoor bevestigd wordt de anormale toestand, waarin Limburg zich bevindt, terwijl alle provincien dezelfde regten en lasten moeten dragen, door dezelfde wetten geregeerd moeten worden. Wil men admodiatie, dan moet dit zoo over het geheele land zijn.

De heer *van Wintershoven* is van oordeel, dat het hier slechts geldt eene wet van uitvoering, ondergeschikt aan het bestaande accijnsstelsel van admodiatie in Limburg. Het gevolg van eene verwerping der voordragt zou niets anders zijn dan eene bestendiging van het tegenwoordig bestaande, hetwelk nadeelig voor de bevolking en belemmerend voor den gang van het bestuur is. — Dat ten dezen een grondwettig bezwaar zou bestaan, ontkende de spreker. Limburg betaalt in verhouding even veel als andere provincien. Het is waar, er zal voor Limburg een exceptionele toestand aanwezig zijn: doch die is niet in strijd met de Grwt., en een gevolg van den eigenaardigen toestand van het hertogdom.

De *minister van Financien* doet opmerken, dat de eerste vraag omtrent het tegenwoordige ontwerp is, of dit is in strijd met de Grwt. Z. Exc. betwist dit. Hier bestaat geen privilegie. De vraag is alleen, of het billijk en regtvaardig is, voor Limburg eene andere wijze van heffing in te voeren, dan in de andere provincien. Dit gelooft Z. Exc., en hij betoogt dit in het breede. Behalve het grondwettig bezwaar, doet Z. Exc. opmerken, dat geene bedenkingen tegen dit ontwerp zijn in het midden gebragt. Omtrent den uitgedrukten wensch nopens de accijnsen, heeft hij steeds verklaard, geen bewonderaar van het accijnsen-stelsel te zijn; maar of door de afschaffing daarvan groote tevredenheid zou worden geboren, betwijfelt hij. In 1848 was men in Limburg toch niet zoo tevreden met de admodiatie en het kopgeld.

Na nog eene korte discussie, is het ontwerp aangenomen met 39 tegen 9 stemmen. — *Tegen:* de heeren *van Hoëvell, ten Cate, Zylker, Reinders, v. d. Heyden, Verwey, Jongstra, v. d. Veen* en *Westerhoff*.

Daarna is zonder beraadslaging, met algemeene stemmen, *aangenomen* het ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor 1853.

Eindelijk is beraadslaagd over het voorstel van den heer *Bachiene* c. s. tot het houden eener enquête omtrent den accijns op het zout. — Dit voorstel is *aangenomen* met 26 tegen 25 stemmen, waarna de Kamer is gescheiden.

HAARLEM, 15 November.

Deze stad is weder met eene nuttige instelling verrijkt, — met eene goed geregelde *Gymnastie-school.* Sedert ruim een jaar bestond hier gelegenheid voor ieder, die het verlangde, om onderrigt in de Gymnastie te genieten bij den bekwamen *Carl Euler*, welke, door de zorg van het ministerie van Binnenlandsche Zaken, voor dat vak verbonden is aan de hier gevestigde Rijks-kweekschool voor School-onderwijzers: maar van die gelegenheid werd slechts door weinigen gebruik gemaakt: verschillende omstandigheden, vooral het gemis van een geschikt lokaal, schenen eene ruimere deelneming in den weg te staan: er was eene min of meer krachtige opwekking en zamenwerking van voorstanders der zaak noodig, om aan dat onderrigt die uitbreiding te verzekeren, welke meer en meer algemeen erkend wordt eene wezenlijke behoefte voor het aankomende geslacht te zijn, hier te lande niet minder dan elders, waar de Gymnastie reeds eene vaste plaats in het opvoedings-stelsel bekleedt.

Eenige geachte ingezetenen dezer stad (de heeren *F. H. Kleine, J. Smits Jr., J. van Geuns, J. G. Spanjaard, J. W. A. van Sijpesteijn, C. W. van Valkenburg, J. C. Waardenburg, F. L. Willekes Macdonald* en *A. van Stralen*), reeds vroeger met goed gevolg te zamen werkzaam tot bevordering van nuttige uitspanning voor de volks-menigte, hebben de handen ineengeslagen, om in de aangeduide behoefte te helpen voorzien, en door veelzijdige medewerking en ondersteuning, ook van het departement Haarlem der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, zijn zij met volhardenden ijver geslaagd in hunne heilzame onderneming, — in het daarstellen van eene goed ingerigte school, waarin de Gymnastie, — niet als eene halsbrekende kunstenmakerij, maar als een middel tot ligchamelijke ontwikkeling en versterking, — door kinderen niet alleen van den meergegoeden, maar ook uit den minvermogenden stand, meisjes zoowel als knapen, — onder de geregelde en zorgvuldige leiding van bekwame onderwijzers, — onder behoorlijk toezigt van commissarissen en des verkiezende in bijzijn van ouders en betrekkingen, — in een geschikt lokaal en voor een matigen prijs, beoefend kan worden.

Verleden vrijdag en zaturdag avond zijn de lessen geregeld en is deze school geopend. Dien laatsten avond waren daarbij tegenwoordig de Commissaris des Konings in deze provincie, de burgemeester dezer stad en een groot aantal genoodigde personen, onder welke vele ouders van kinderen, die aan de lessen zullen deelnemen. De heer *Kleine*, als voorzitter der commissarissen voor deze inrigting, heeft bij die gelegenheid eene toespraak gehouden, waarin hij haren aard en heilzame bedoeling schetste. Teregt deed hij daarbij uitkomen, hoe uitnemend goed de oprigters geslaagd zijn in het aanstellen van eenen hoofd-onderwijzer, daar als zoodanig aan deze school verbonden is de heer *C. Euler*, welke zich sedert een aantal jaren, niet alleen in Duitschland, maar ook hier te lande, als een voortreffelijk leeraar der Gymnastie heeft doen kennen.

Het getal der ingeschrevene leerlingen is thans 72 jongens en 19 meisjes, te zamen 91; verdeeld (naar mate van het bedrag van het leergeld) in twee afdeelingen, en voorts (naar gelang van ouderdom en geoefendheid) in klassen. Ook voor personen van meer gevorderden leeftijd bestaat gelegenheid tot oefening. Het voor de lessen bestemde lokaal (gelegen in de Achterstraat) is daartoe behoorlijk ingerigt; de oefeningszaal, nevens welke eene kleedkamer gevonden wordt, heeft eene lengte van bijna 38 en eene breedte van bijna 8 ned. ellen; zij is goed verlicht, 's avonds met gaz, en voor verwarming is mede gezorgd.

Wij wenschen deze inrigting al dien bloei toe, waarop zij zoo ruimschoots aanspraak mag maken.

— Met de dezer dagen aangekomen Oost-Indische landbrievenmaal zijn Javache Couranten aangebragt tot en met den 29sten September. Uit den inhoud blijkt, dat de Gouverneur-generaal de reis door het midden- en oostelijk gedeelte van Java heeft aanvaard. Z. E. heeft zich aan boord van de *Merapi* naar Samarang begeven en is aldaar plegtstatig ontvangen. In de genoemde hoofdplaats heeft Z. E. eene tentoonstelling bezocht van voortbrengselen van de ambachten, die aldaar worden uitgeoefend en verder de openbare inrigtingen.

Van Samarang heeft Z. E. den togt naar Soerakarta voortgezet, en de landvoogd is aldaar achtervolgens door den Kroonprins in den Soesoehoenan opgewacht en verwelkomd. Den 10den heeft Z. H. de Soesoehoenan den gouverneur-generaal een plegtstatig bezoek gebragt. Den volgenden dag heeft Z. E. de parade bijgewoond van de troepen der bezetting, daarbij het wel geoefende legioen van *Arro Mangko Negoro* in oogenschouw genomen, en den Soesoehoenan een tegenbezoek gegeven. Des avonds heeft Z. E. den schouwburg bezocht, in welken eenige liefhebbers den *Trouwring* hebben opgevoerd. Den 13den heeft Z. E. een tijgergevecht, te zijner eere gegeven, bijgewoond, en den 14den is de landvoogd naar Djokjokarta vertrokken, werwaarts de Keizer, de Adipatti *Mangko Negoro* en de Hofgrooten hem een eindwegs uitgeleide hebben gedaan.

Ook te Djokjokarta is de landvoogd door den Sultan met de meeste plegtigheid opgewacht en verwelkomd. Na aldaar een bezoek van den Sultan ontvangen, een tegenbezoek gegeven, en een tijgergevecht bijgewoond te hebben, heeft Z. E. eene tentoonstelling bezocht van voorwerpen van nijverheid, landbouw, mineralogie, en wat des meer zij, door inwoners van Djokjokarta bijeengebragt. Zoo gemeld wordt, doet deze tentoonstelling, afgescheiden van hare wezenlijke belangrijkheid, hoop voeden, dat die, welke in het aanstaande jaar in Batavia zal worden geopend, boven verwachting zal slagen. Van Djokjokarta heeft Z. E. zich naar Magelang begeven en aldaar een zoogenaamd Javaansch tournooi bijgewoond.

Het dagblad van Batavia van den 8sten September bevat berigten uit Palembang, Banta en Riouw, tot het laatst van Augustus. Volgens dezelve was de toestand der zaken over 't algemeen gunstig. De bouwmaterialen voor Tebing Tingie, die sedert jaren niet waren afgeleverd, kwamen weder, tegen betaling, behoorlijk af. De Hoofden van de Redjang maakten zich gereed, om zich naar Tebing Tingie te begeven. Kikim kon als in orde worden aangemerkt. De compagnie, die van Lahat derwaarts was getrokken, was teruggekeerd. De landrenten waren grootendeels aangezuiverd. Alleen de Moelak Oeloe en de uiterste grenzen van Gvrimay Ooloe waren nog onrustig, en de toebereidselen, om met drie compagnien derwaarts te trekken, waren grootendeels gemaakt.

Z. E. de gouverneur-generaal van N. Indie heeft bij het civiel departement *benoemd*: tot adsist. resident van Ngrowo (Kediru) D. C. Noordziek; tot tijdelijken commies bij den fungerenden eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat te Soerabaya J. J. Thomèse; tot mede-commissaris van het fonds ter aanmoediging van de gewapende dienst J. L. Kloprogge; tot tweeden commies bij het departement van Financien C. A. D. Wierts van Koehoorn; tot derden commies bij de directie der producten P. C. S. Briët; tot pakhuismeester te Cheribon C. A. Fisser; tot bootsmeester bij het buiten praauwenveer te Soerabaya B. Jensen; tot zoutverkooppakhuismeester te Tangerang A. L. van Beek; tot tweeden commies op het residentie kantoor te Tjanjor (Preanger Regentschappen) F. C. Gezelschap; tot commies op het residentie kantoor te Rembang, J. W. F. Lutter; tot procureur bij den Raad van justitie te Padang C. L. Arnold; tot controleurs eerste klasse in het binnenlandsche bestuur te Palembang J. Walland en J. P. T. Sijtshossen; tot controleurs 3de klasse L. de Chanergny de Blot en T. C. A. Hagenaar; tot substituut-officier van Justitie te Batavia mr. D. L. F. de Pauly, tot adsistent-resident te Amboina J. H. Tobias, tot derden commies te Soerabaya A. A. R. L. van Hoëvell; tot schout te Riouw J. W. Sijnja; — bij de landelijke inkomsten en cultures, tot controleur 1ste klasse R. A. Sijthoff; tot controleur 2de klasse G. P. Servatius; bij de directie der producten tot eersten commies P. Bou Luitjen, tot tweeden F. B. van Leeuwen, tot derden C. M. de Rochemont.

Ontslagen de ambtenaar T. D. Engel Jr., van het beheer der ommelanden van Benkoelen; de tweede kommies F. J. von Jett de Bruyn, uit zijne betrekking op het residentie kantoor te Tjansor. (Preanger Regentschappen.) Op verzoek eervol de stuurman J. v. d. Meyden; de onderschout op Meerter Cornelis L. Woerthoff; — uit 's Lands dienst F. M. v. Heijst; — op verzoek eervol de schout te Riouw J. J. Cocq; de eerste commies M. Veit; de onderwijzer J. M. Voorneman.

Magtiging verleend als particulier practiserend geneesheer W. Bakhuis en J. Gerdenier.

De gouverneur-generaal heeft bij het militair departement *bevorderd*: tot kapiteins bij het personeel J. Sikkens en G. W. Kusky: tweede luitenants J. W. E. Kuijpers en A. W. P. Weber; bij het materieel J. Niemansverdriet; tot magazijnmeester 2de klasse O. L. van Koblinki; tot off. v. gez. 2de klasse O. Brummer, J. Boomsma en C. A. Bensen.

Benoemd: tot aspirant-betaalmeesters W. F. Snethorst en J. J. Spiekman v. Wezelenburg; tot off. van gez. 3de klasse E. Tall.

Ontslagen: eervol met pensioen den kapt. C. F. T. v. Woerden, den onder-intendant G. v. Beek; op verzoek, eervol de kapiteins N. J. v. Gent en A. F. de Terbal; — uit Z. M. militaire dienst de tweede luitenant A. H. R. Opten.

Geplaatst: bij het hospitaal te Kedingkebo den off. v. gez E. F. J. C. Kappen.

Overgeplaatst: bij het geneeskundig bureau den off. v. gez J. Boomsma; bij het 10de batt. de 2de luit. C. G. Venhuizen; bij het 11de de 2de luit. M. F. v. Schaureth; bij het garnizoen katt. Tpaljap de 2de luit. F. G. Junge.

Den 27ten Augustus is voor Anjer aangekomen het nederlandsche schip *Amicitia*, gevoerd door kapitein *Crab-Hellingman*, aan boord hebbende den opperstuurman *P. de Groot*, den matroos *C. Kipping* en den passagier *R. A. H. Tollius Bennet*, welke, afkomstig van het verongelukte schip *Admiraal Rijk*, gevoerd door *J. Bakker*, 56 dagen op het Christmas-eiland hadden doorgebragt, en van daar door eerstgenoemden gezagvoerder waren gered. Naar luid van het verhaal dezer schipbreukelingen is de genoemde bodem, op de hoogte van dit eiland in den avond van den 27sten Junij, op het onverwachtst door een zwaren storm overvallen en op de rotsen geworpen. De drie genoemde personen, en ook, zoo gemeld wordt, de kok *E. Hollander*, hebben niet dan met de grootste moeite het land kunnen bereiken, en op de kommerlijkste wijze hun leven behouden met behulp der zeevogels, die zij konden meester worden, en het regenwater, 't welk zij op het eiland konden vinden, tot dat zij door den kapitein *Crab Hellingman* ontdekt en den 23sten Augustus uit dien toestand verlost werden.

De verdere bemanning van het verongelukte schip bestond behalve den gezagvoerder, uit de stuurlieden *Schelkes* en *Vuijk*, den bootsman *Zeilstra*, den zeilmaker *Monton*, den timmerman *Matzen*, de matrozen *P. Visser*, *P. v. d. Wal*, *L. Ringsma*, *M. Zwensen* en *E. Hansen*, en de ligt-matrozen *J. Boog*, *J. Terhagen*, *W. Bakker*, *J. Valkema* en *P. Engelhardt*. — Dadelijk is de *Samarang* van Batavia afgezonden, om, zoo mogelijk, nog eenige kondschap van de verdere schipbreukelingen te bekomen, doch, in weerwil van de ijverigste daartoe door den bevelhebber, den luitenant ter zee *J. J. Wichers*, aangewende pogingen heeft dit niet kunnen gelukken.

— In de laatste week zijn in Vriesland 25 runderen afgemaakt, ter zake van de longziekte. Totaal 5628.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 November. Den 13den dezer in Texel binnengekomen: *Joven Venturosa*, Gondra, Bilbao; *Maria Catharina*, Mulder, Grangemouth; *Christina*, Engelsman, Newcastle; *Jacobus Anthonie*, Mellema, Sunderland; *Johanna*, van der Baan, Archangel; *Hazard*, Ketelaar, *Elisabeth Johanna*, Ekens, *Anthonia Francisca*, Gust, *Lamechiena*, Koops, alle 4 van St. Petersburg; *Alpha*, Zijl, Nerva; *Goede Verwachting*, Liffijn, *Roelfina Gerardina*, Lohman, beiden van Koningsbergen; *Alida Margaretha*, Klein, Dantzig; *Agatha Hendrika*; Bernardus, Aarhuus; en uitgezeild: *Sagitta*, Lieuwen, Batavia; *Louisa Christina*, Peters, *Jacoba*, de Groot, *Wilhelmina*, Wedemeijer qq., *Amicitia et Fides*, Schoe, alle 4 naar Suriname; *Geertruida Alida*, Weitz, St. Thomas; *Helena Catharina*, de Boer, Alexandria; *Johanna Juliana*, Nyman, Konstantinopel; *Anna Arendina*, Pott, Triest; *Ceres*, Dojes, Napels; *Broederschap*, Brugts, Livorno; *Johannes Linthorst*, Klunder, Genua; *Elias & Pehr*, Krook, St. Ubes; *Arendina Elisabeth*, Boerhave, Nantes; *Vrouw Dieuwke*, van der Wouden, *Dove*, Chapman, *Visscherij*, Schoonhoven, *Alert*, Hadgraff, *Worthy*, Emmerson, *van Galen*, Smit, de stoomb. *Lion*, alle 7 naar Londen; *Sirius*, Mulder, Cardiff. Wind o. z. o.

AMSTERDAM, 15 Nov. Den 14den dezer in Texel binnengekomen: *Emma*, Humble, Sunderland; gisteren nog: *Geertruida Speelman*, Speelman, St. Petersburg; *Tweelingen Daniel en Wilco*, Kleijn, Riga; *Grietje*, Ebes, Memel; *Alida*, Peper, Koningsbergen, en den 14den uitgezeild: *Plancius*, Rotgans, Batavia; *Amicitia & Fides*, Schoe, Suriname, de laatste gisteren gemeld doch toen teruggekomen; *Johanna Juliana*, Nijman, Konstantinopel; *Harmonie* Wilkens, Genua; *Vriesland*, Boontje, *Louisina*, Heerma; *Exeter*, Jurdi, en *Activo*, Muller, alle 4 n. Londen; *Nassau*, ten Boekel, Swansea; *Philip Laing*, Cadenhead, Newpoort; *Tjaardina Engelina*, Warnes, Liverpool; *Juno*, Klein, Oostzee.

Den 24sten Sept. te St. Helena binnengeloopen: *drie Gebroeders*, Swart, voor wijlen Krentehol, Batavia naar Rotterdam.

Den 7den dezer te Genua binnengekomen: *Constanza*, Cacace, Rotterdam.

Den 11den dezer te Cowes binnengekomen: *Rabenhaupt*, Prange, Singapore.

Den 10den dezer op de hoogte van Falmouth: *Angelique*, Samuels, Newjork naar Rotterdam.

DARDANELLEN, 30 October. Het schip *Albert Schuringa*, kapt. Smit, van Newcastle naar Galatz, is op Barberspoint gestrand, doch, na een gedeelte der lading over boord geworpen te hebben, met adsistentie van eene stoomb. weder in vlot water gekomen.

Gepraaid: 24 Aug., op 26° 36′ z. b. en 52° 31′ o. l., *Adelaar*, kapt. Boulet, Batavia naar Amsterdam; 23 Sept., op 0° 49′ z. b. en 23° 20′ o. l., *Jaqueline & Elise*, kapt. de Haas, Newjork naar Honolulu; 3 Oct. *Batavier*, kapt. Uil, Hartlepool naar Bombay.

Den 4den November is binnen 23 dagen uit Nederland te Palermo aangekomen *de Corneliszoon*, kapt. *v. Hemert*.

Te Batavia zijn van 25 Aug. tot 28 Sept. aangekomen de schepen *Doctrine*, *Echo*, *Ternate* van St. Francisco; — *Johanna Jacoba*, *Walcheren* van Hongkong *Adm. Heemskerk*, *Goed Vertrouwen*, *Adm. Gobius*, *Falck*, *Amicitia*, *Pollux*, *Telegraaf*, *Javaan*, *Graaf L. Stirum*, *Nijmegen*, *Zeemanshoop*, *Stad Tiel*, *China*, *Dorothea* van Amsterdam; *Straat Bali* van het Nieuwe-Diep; *Sourabaya*, *Rotterdam*, *Padang*, van Rotterdam; — *Jacob Cats*, *Timor*, *Orion*, *Machtilda Cornelia* van Dordrecht; — *Oud Nederland* van Schiedam; — *O. v. Noord* en *Christina* van Liverpool en *Adm. Kinsbergen* van Deal.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
15 *November* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	63 13/16	64	63 15/16
" "	3	"	76 11/16	7/8	—
" "	4	"	95⅛	5/16	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	"	94 11/16	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"		—	
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	78½	15/16	—
"	4½	"	—		
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	"	107⅝	⅞	—
" " 1828/1829	5	"	106½	⅝	
Certificat. " 1831/1833	5	"	96¾		—
" " 1840	4	"	91½	⅝	—
" bij Stieglitz	4	"	91⅛	—	
" " " N.	4	"	—		—
Inschr. in Assignatiën	6	"	70 11/16	—	
Certific. van "	6	"	71¼		
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		f	162¼		
Obligatiën	4	pct.	85⅜	—	
SPANJE, Obligatiën	1	"	24¾	⅞	—
"	3	"	51¼	⅜	51¼
" Binnenl.	3	"	45 5/16	⅜	45 5/16
Amortisable			6¼	5/16	—
Bew. Coupon			3⅜	11/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct	—	—	—
" " "	4	"	69¾	—	—
" Metalliek	5	"	77¼	5/16	—
" " N.	5	"	90½	—	—
" "	2½	"	40¾	—	—
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Rothschild,	2½	"	52 5/16	—	—
"	4½		—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	99	¼	—
" " £ 200	5	"	—		—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	"	41⅞	—	—
"	4	"	37⅞	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—		
PERU, Geldl. 1849, thans	5½			—	
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼		—		—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	"	20½	21	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	24 13/16	25	24 15/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 165 à ¼. Rusland cert. adm. te

Londen 4½ pc. 101¾. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90. Columbia Equador 4$\frac{1}{16}$ à ⅛. Venezuela obl. uitg. 16¼ onbep. Grenada obl. uitgest. 10½ à $\frac{9}{16}$. Louisiana 5 pc. 99⅞. De 2½ Met. 1851 39$\frac{15}{16}$ à 40; dito Oct. 40. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenlandsche fondsen waren heden iets vaster. De belgische prijsh.; fransche hooger gevraagd; spaansche aangeboden; portugesche en russische onveranderd; oostenr. metall. willig; de overige soorten prijshoudende.

FRANKFORT, 13 November. De. 5 pc. metall. 80⅞. Spanje 1 pc. 24$\frac{15}{16}$.

LONDEN, 13 November. De 3 pc. gecons. resc. 100½ à ⅝. Peru uitg. 62. Mexico 25¼. Spanje 1 pc. 25¼. Nederl. 65⅛ en 97⅜.

PARIJS, 13 November. De 3 pc. renten 85 fr. 90; 4½ pc. 107 fr. 95. Spanje 3 pc 46⅛.

ANTWERPEN, 13 November. Belgie 2½ pc. 55½. Spanje 1 pc. 24½.

MARKTBERIGTÉN.

AMSTERDAM, 15 November. *Tarwe* en *Rogge* weinig omgegaan. — Van *Tarwe* verkocht; 128, 130 ℔ b. Pools. ƒ304, ƒ310; 129 ℔ Vries. ƒ268; 132 ℔ r. Odessa ƒ260; 134 ℔ Kub. ƒ255. — Van *Rogge:* 123 ℔ Frans. ƒ200; 122 ℔ Pruis. ƒ198, in entr.; 120 ℔ Arch. ƒ172; 119 ℔ dito ƒ168. — *Garst* prijsh.; 104 ℔ n., Vries. w. ƒ172. — *Boekweit* bij kleinen handel prijsh.; 122 ℔ Holstein. ƒ224. — *Koolzaad* op 9 vat, Nov. ƒ339; April ƒ351.

AMSTERDAM, 15 November. *Raapolie* als voren; ord. cond. ƒ33½; vliegend ƒ32½; op levering iets flaauwer; p° Dec. ƒ32; p° Mei 1853 ƒ34¼ *Lijnolie* ord. cond. ƒ30; vliegend ƒ29. *Hen*-[illegible] cond. ƒ39½.

GRONINGEN, 12 November. *Tarwe* met weinig handel, in een doen; 70 p. o. ƒ7,50: 68 à 72 p. j. Ommel. ƒ6,60 à ƒ7,60; 68 p. j. Old. ƒ6,80; 70 à 72 p. n. ƒ6,80 à ƒ7,30. *Rogge* lager; 64 à 70 p. ƒ5,70 à ƒ6,90; 68 p. n. ƒ6,60. *Boekweit* prijsh.; 65 à 67 p. n. gr. zand ƒ5,90 à ƒ6,20; 66 p. veen ƒ5,70. *Garst* flaauw; 54 à 58 p. n. winter ƒ4,80 à ƒ5,40. *Haver* prijsh.; 36 à 50 p. n. dikke ƒ2,35 à ƒ3,35; 36 à 40 p. n. w. voer ƒ2,40 à ƒ2,70. *Paardenboonen* ƒ5,40 à ƒ5,75. *Erwten* groene ƒ7,50 à ƒ9,50; graauwe ƒ8 à ƒ10. *Gort* flaauw; grove ƒ8,25 à ƒ8,75; parel ƒ12 à ƒ12,75. *Koolzaad* ƒ9 à ƒ10,40. — *Boter* ƒ25 à ƒ29.

LEEUWARDEN, 12 November. *Tarwe* witte ƒ7,40. *Rogge* ƒ6,75. *Gerst* vroege ƒ5,15, late ƒ4,80. *Boekweit* ƒ6,70. *Haver* ƒ2,90. *Boonen* witte ƒ11; *Erwten* groene ƒ9; graauwe ƒ10,50. *Koolzaad* ƒ10. *Lijnzaad* ƒ8,80. — *Boter* ƒ32,75. *Kaas* ƒ19 à ƒ25.

UTRECHT, 13 November. *Tarwe* ƒ9,50 à ƒ10,25; idem nieuwe ƒ7,50 à ƒ8,75. *Rogge* ƒ6,80 à ƒ7,50. *Garst* ƒ5,20 à ƒ5,40. *Boekweit* ƒ6,75 à ƒ7,25. *Haver* ƒ3,40 à ƒ4. *Witte boonen* ƒ10 à ƒ12,50. *Groene erwten* ƒ7,50 à ƒ11. *Graauwe erwten en capuc.* ƒ11 à ƒ12,25. *Boter* ƒ0,74 à ƒ1 het pond. *Kaas* ƒ20 à ƒ32 de 100 pond. *Aardappelen* ƒ2,10 à ƒ2,85. *Rundvleesch* ƒ0,40 à ƒ0,45. *Kalfsvleesch* ƒ0,65 à ƒ0,70. *Schapen-* of *Lamsvleesch* ƒ0,30 à ƒ0,35. *Varkensvl.* ƒ0,50 à ƒ0,55.

ALKMAAR, 12 Nov. *Kaas* kleine ƒ22,25; middelb. ƒ26,25; commissie ƒ24,75. — *Kanariezaad* ƒ8,25.

Boter aan de Waag te Leijden, 13 Nov. *Grasboter* ƒ38 tot ƒ42. *Scheiboter* ƒ35 tot ƒ37.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

13de Lijst. N°. 3411, een prijs van ƒ10,000. N°. 16905, een prijs van ƒ5000. N°. 9425, een prijs van ƒ1500.

[In een der doodberigten, geplaatst 15 November jl., staat de onderteekening *E. Dekama*, moet zijn: *E. Dekema.*]

*** HAARLEM. Directeuren van TEYLERS Stichting en Leden van Teylers Godgeleerd Genootschap hebben, in hunne Vergadering van 12 November ll., twee verhandelingen beoordeeld, ingezonden ter beantwoording der uitgeschrevene prijsvraag over de philanthropische rigting van onzen tijd. De eene was eene Nederduitsche met het motto: *Προσλάμβανεσθε ἀλλήλους* etc. Al de beoordeelaars erkenden in deze verhandeling veel goeds, een blijkbaar streven, om de verschillende deelen der vraag te beantwoorden. Maar zij misten daarin de gewenschte scherpzinnigheid en het diepere doordringen in de quaestie; sommige gedeelten achtten zij minder juist, andere onvolledig, en konden daarom het stuk met den uitgeloofden prijs niet bekroonen. — Wat de tweede verhandeling betreft, in de Fransche taal met het motto: *ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη* etc., beoordeelaren waren hoogelijk ingenomen met den geest, dien dit stuk ademt, en het vele belangrijke, dat het behelst. Maar het kon ter bekrooning niet in aanmerking komen, èn omdat het de vraag naar hare bedoeling niet geheel behandelt, èn omdat het te veel van plaatselijk belang is, èn eindelijk omdat het laatste gedeelte niet is afgewerkt. — De beide naambriefjes werden ongeopend in de vergadering verbrand.

NIEUWE SCHOUWBURG TE HAARLEM.

N°. 4 van het Abonnement.

Op Vrijdag 19 November 1852,

JULIUS VAN SASSEN.

Beroemd Tooneelspel. Naar het Hoogduitsch door den Schrijver van *Abällino*, op te voeren met de Lijkstatie.

Gevolgd door:

EEN HUWELIJK NA DEN DOOD.

Blijspel met Zang in één Bedrijf. Naar het Fransch.

Aanvang ten zes ure precies.

50jarige Huwelijksvereeniging:

SINT PANCRAS, den 12den November 1852.

ARIEN BOOY en ANTJE KUIPER.

*** Getrouwd:

J. SCHUURMAN en W. J. E. MERKUS.

ARNHEM, den 11den November 1852.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

JACOBUS JOHANNES DEN BOUWMEESTER, van *Middelburg*, met MARIA ELISABETH LELS.

AMSTERDAM, 11 November 1852.

*** Getrouwd:

F. P. J. SIBMACHER ZIJNEN, Litt. Hum. et Theol. Dr., beroepen Predikant te *Delden*, en J. C. J. C. ROLDANUS.

SCHOONHOVEN, 12 November 1852.

*** Getrouwd:

PH. SCHAAP, van *Zutphen*, en J. B. SCHEURLEER.

DOETINCHEM, den 12den November 1852.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe *M. T.* Baronnesse *COLLOT D'ESCURY — WIERDSMA.*

LEEUWARDEN, 8 November 1852.

Eenige kennisgeving.

*** UTRECHT, den 10den November 1852. Bevallen van een' ZOON *S. E. VAN GORCUM, SANDÉRUS.*

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *A. E. MANSFELDT — MEURS.*

ROORDAHUIZUM, 11 November 1852.

*** STAD AAN 'T HARINGVLIET, 11 November 1852. Bevallen van eene DOCHTER *G. H. KOLFF VAN OOSTERWIJK*, Baronnesse *VAN ISSELMUNDE.*

*** Den 11den November is voorspoedig van eenen ZOON bevallen *J. A. KOPPIERS*, geliefde Echtgenoot van L. H. BUSE.

RENKOM, 12 November 1852.

*** GORINCHEM, 12 November 1852. Bevallen van eenen Zoon *H. E. H. DOORMAN* geb. *PEPERKAMP.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. BRIEL*, huisvrouw van P. STOLP, Heel- en Vroedmeester.

DEN BURG op *Texel*, 12 November 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *GEERTRUIDA WIEGAND*, Echtgenoot van F. E. NETSCHER.

NIJMEGEN, den 13den November 1852.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, aan eene kortstondige ziekte, onze veel geliefde Dochter en Behuwd-Dochter CORNELIA HENDRIKA JACOBA FREMERY KALFF, in den bloeijenden leeftijd van vijftien jaren.

J. C. VAN BRAKEL.
E. H. J. VAN BRAKEL, LUX.

VIANEN, 10 November 1852.

*** UTRECHT, 10 November 1852. Heden morgen omstreeks half acht ure, is op het onverwachtst, na eene schijnbaar geringe ongesteldheid van weinige dagen, in den ouderdom van vijftig jaren en zeven maanden, Vrouwe HUBERTA DELIANA DRIESSEN, slapende de eeuwige rust ingegaan, waardoor haar Echtgenoot Dr. A. H. SCHOLTE, rustend Leeraar der Hervormde Gemeente van Druten, welke met Haar-Ed. bijna zes en twintig jaren door den band des huwelijks en der liefde was vereenigd geweest, en zijne vier Kinderen in diepe droefheid gedompeld zijn. Zij, die de dierbare overledene van nabij gekend hebben, kunnen eenigzins het smartelijk verlies beseffen, dat hare naaste Betrekkingen door haar overlijden getroffen heeft.

*** Tot onze bittere droefheid, overleed heden ons geliefd jongste Dochtertje CORNELIA HENDRIKA ANDREA, in den ouderdom van ruim vier maanden.

OTTO VERHAGEN Jz.
C. H. A. VERHAGEN, TIERENS.

HEUSDEN, den 11den November 1852.

*** Heden overleed mijne geliefde Dochter en eenig Kind, ROELANDA HERMINA, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 22 jaren.

A. A. T. LULOFS,
Wed. *H. J. Fortuijn.*

ZUTPHEN, 11 November 1852.

*** Heden overleed ons jongste Kindje, JACOBA JOHANNA, ruim zeven en twintig maanden oud.

E. G. BOESSES.
J. A. W. J. BOESSES — FALCK.

NIJMEGEN, den 11den November 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 51 jaren, onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder, J. VAN BATENBURG, oud Sergeant der Artillerie, Ridder der Militaire Willems-orde 4e kl.

D. VAN BATENBURG - STEINMETZ.

UTRECHT, 12 November 1852.

*** ROTTERDAM, den 12den November 1852. Heden overleed in den ouderdom van ruim 60 jaren, Vrouwe EVA GESINA KANTELAAR, geliefde Echtgenoot van H. GROBBEE.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, op het onverwachtst, in den ouderdom van 46 jaren, Vrouwe ADRIANA MARIA DRIJVER, Echtgenoot van W. A. VAN EEDEN, Emer. Pred. van *Opijnen.*

ZALT-BOEMEL, 13 November 1852.

*** Overleden den Wel-Ed.-Geboren Heer JAN ADRIAAN SAXE, in leven Gepensioneerd Controleur van 's Rijks Belastingen te Rotterdam, in den ouderdom van bijna twee en negentig jaren.

LEIDEN, den 14den November 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming bij onze 25 jarige Echtvereeniging, betuigen wij onzen hartelijken dank.

JOHAN FREDRIK WASSEM
en
WILHELMINA ELISABETH VAN ALTENA.

LEYDEN, den 15den November 1852.

*** Voor de vele blijken van deelneming mij betoond bij het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Vader, de Heer JOHANNES EBERLEIN, betuig ik bij deze mijnen welmeenenden dank. A. C. EBERLEIN.

AMSTERDAM, 15 November 1852.

*** **VENNOOTSCHAP.**

Bij acte op den 21sten October 1852, voor den Notaris A. L. VAN SLOGTEREN, residerende te Enkhuizen, verleden en geregistreerd, is tusschen de Heeren SIMON KARSTEN Houtzager en Handelaar en CLAAS KUYPER, zonder bepaald beroep, wonende beide te Enkhuizen, aangegaan eene VENNOOTSCHAP om voor gezamenlijke rekening uitteoefenen en te drijven de *Houtzagerij* en den *Handel* in *gezaagde* en *ongezaagde Houtwaren*, onder de Firma van KARSTEN en KUYPER, waarvan beide Vennooten de teekening zullen hebben voor handelingen de Vennootschap betreffende, en zulks voor den tijd van vier achtereenvolgende jaren, ingaande primo Januarij 1853 en eindigende 31 December 1856.

*** Op eene Dag- en Kostschool in Gelderland, verlangt men tegen 1 Januarij 1853 of vroeger: Een' SECONDANT van de P. G., in staat de nieuwere Talen, de Wiskunde en zoo mogelijk ook het Handteekenen te helpen onderwijzen. Behalve de gewone verpleging geniet men een billijk Salaris, geëvenredigd aan de bekwaamheden. Brieven *franco*, onder Letter C., aan den Boekhandelaar A. VAN LOON, te Tiel.

*** De betrekking van een der STADS GENEESHEEREN, te Middelburg, waar aan eene jaarwedde is verbonden van ƒ500-, met den 1sten Januarij 1853, openvallende, worden mitsdien allen, die daartoe wenschen in aanmerking te komen uitgenoodigd, zich voor den 15den December e. k., in *persoon* of bij *vrachtvrije* Brieven ter Stedelijke Secretarie aantemelden.

*** Voor een talrijk gezin verlangt men tegen Februarij; Een TUINMAN, die de Warmoezerij goed verstaat en tevens eenig Huiswerk kan verrigten. Adres *franco*, onder Letter B., bij de Boekhandelaars VAN HEIJNINGEN en POST UITERWEER, te Utrecht.

*** Voor eene in werking te brengen ruime winsten opleverende Fabrijk wordt een Protestantsch VENNOOT, die 30 m. kan aanbrengen, gezocht. Met het Kantoorwerk en de Administratie moet deze zich kunnen en willen belasten. Opgaaf geschiede onder de Letters E. W. H. K., met *franco* Brieven, aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Ten dienste van het Weeshuis der Hervormden te Schiedam, wordt gevraagd:

EEN KLEÈRMAKER,

ten minste 30 jaren oud, tegen genot van vrije Kost, Inwoning, enz., en eene jaarlijksche bezoldiging van ƒ100,—. Wie zich daartoe mogt willen aanbevelen, wordt verzocht dit te willen doen bij eenen *vrachtvrijen* Brief, aan de Regenten van voornoemd Gesticht, en met overlegging van behoorlijke bewijzen van ouderdom, bekwaamheid, zedelijk gedrag, godsdienstige gezindheid, vóór of op den 13den December eerstkomende.

*** Eene Dame uit den beschaafden stand, P. G., wenschte zich tegen December of iets later, bij eene fatsoenlijke familie, als GOUVERNANTE te engageren. Zij is in staat grondig onderwijs te geven, in de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen, de Geschiedenis, Aardrijkskunde, Muzijk (Piano) en het Teekenen; is zeer bedreven in alle Vrouwelijke Handwerken, en heeft veel geschiktheid tot het geven van onderwijs. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren, met *franco* Brieven, onder de Letters X. A. X., aan de ERVEN DOORMAN, Boekhandelaren, te 's Gravenhage.

*** Men verlangt TWEE MEISJES, van fatsoenlijke Familie, P. G., ieder afzonderlijk op eene Kostschool buiten Amsterdam geplaatst te zien als Secondantes; zij hebben een Examen afgelegd in het Hollandsch, Fransch enz., en wenschen zich nog verder te bekwamen, om welke reden er minder op Salaris zal gelet worden. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters H. A. C., bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat, K. K. 601, te Amsterdam.

J. HEINEN Gezigtkundige en Hofleverancier te 's Hage, zal van Dingsdag 16 tot en met Zaturdag 20 dezer Maand, te Haarlem in het Hôtel *de Leeuwerik* in de Kruisstraat, te spreken en te ontbieden zijn, voor diegenen welke zijnen *raad* of *hulp* voor hun GEZIGT noodig hebben, wat dan ook door goede raadgeving en hulp, door geschikte Oogglazen kan toegediend worden, het gebruik der Brillen. zoo als bekend is, wordt door hem niet dan bij wezenlijke behoefte aanbevolen, daar dezelven groote nadeelige gevolgen kunnen te weeg brengen, zooals hierboven tot afbeelding is geplaatst. De Armen Gestichten zullen ook weder, als naar gewoonte, door hem bezocht en van de benoodigste Brillen *gratis* worden voorzien.

*** De ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden van de SCHEEPS-TIMMERWERF, bekend onder den naam *GEBROEDERS TULP*, beveelt zich beleefdelijk in ieders gunst, belooft eene prompte en civiele behandeling, en wenscht zich het vertrouwen, hetwelk zijn Vader, in een ander gedeelte dezer Gemeente bijna 32 jaren zoo ruim mogt genieten, waardig te maken.

JACOB PRINS JR.

Zwartsluis, (*Oude Sluis*), 1 *November* 1852.

*** TE HUUR, tegen Mei 1853, of vroeger: Een BUITEN, geschikt voor *Zomer-* en *Winter-Verblijf*, alleraangenaamst gelegen bij Velp, naar den kant van Biljoen, aan den Straatweg van Arnhem naar Zutphen. Het Huis bevat 5 Beneden- en Bovenkamers enz; verder Moestuin met Vruchtboomen. Te bevragen bij den Heer Notaris VAN ROSENTHAL, te Velp. Brieven *franco*.

*** **Te *ARNHEM* te HUUR tegen 1 Mei aanst.:**

Een HEERENHUIS, bevattende 7 Kamers, 2 Keukens, 2 Kelders, ruime Zolder en verder van alle Gemakken voorzien; alleraangenaamst gelegen aan den Rijn, in de onmiddelijke nabijheid van eene der Stads Poorten, tegen eenen jaarlijkschen Huurprijs van ƒ500.

Adres onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem.

*** **APOTHEEK.**

Wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, door ziekelijke omstandigheden: Eene soliede APOTHECARS-

AFFAIRE, welke gedurende circa eene kwart Eeuw met goed succes is uitgeoefend en een ruim bestaan oplevert, gelegen in het midde-gedeelte dezer Stad. Te bevragen onder *franco* aanvraag, Lett. M. X., bij den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel, hoek Bergstraat, te Amsterdam.

*** GLAZEN- OF TENTWAGEN.

Men wenscht TE KOOPEN: Een weinig gebruikte GLAZEN- of TENTWAGEN voor één Paard, ligt, net en sterk. Eene beschrijving, met opgaaf van prijs en waar te bezien, *franco* intezenden, onder de Letters D. B., aan den Boekhandelaar W. A. MAKKES, te Purmerende.

*** PUBLIEKE VEILING.

De *uit de Hand te Koop* aangeboden **MACHINES, KETEL, SCHEEPSBEHOEFTEN** enz., herkomstig van het **Engelsch Schroefschip RED ROVER**, zullen op Woensdag den 17den dezer, ten 11 ure voormiddag, te Scheveningen, door een daartoe bevoegd Beambte en ten overstaan van de Heeren Agenten van Lloyds, **publiek geveild worden.**

De **MACHINES** en **KETEL** zijn inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

*** PUBLIEKE VERKOOPING om *contant geld*, te Helder, op Vrijdag den 19den November 1852, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *het Veerhuis der Barge*, aan den Binnenhaven van het Nieuwe-Diep, van p. m. 20 Lasten TARWE, nat en door zeewater beschadigd, gelost uit het Nederlandsch Galjootschip *de Tweelingen*, Kapt. *W. J. Poorta*, van Koningsbergen naar Londen gedistineerd, liggende op de Zolders van de Pakhuizen *Fortuna*, *Nephtunus* en *Ceres*, aangenoemden Binnenhaven, zijnde op den dag der verkoop voor een ieder te zien.

*** PLAATSELIJKE BESTUREN.

PUBLIEKE VERKOOPING te Nieuwpoort, Provincie Zuid-Holland, op Zaturdag den 20sten November 1852, te beginnen des voormiddags ten 11 ure, van 50 stuks hoogstammige en uiterlijk zeer gave IEPENBOOMEN, gemiddeld zwaar over kruis 45 à 50 Ned. duimen, staande aldaar, zeer geschikt om te water te worden vervoerd.

*** Men is voornemens, ten overstaan van M. R. LIPPITS, Notaris te Hoorn, op Dingsdag den 23sten November 1852, 's morgens ten 10 ure, ten Huize van *Cornelis Opmeer*, in de Herberg *Wie weet nog hoe*, aan het Keern, onder Zwaag, in het openbaar te verkoopen: Eene welgelegene en zeer vruchtbare BOERENPLAATS, in de Gtoote Waal, onder Hoorn en Berkhout, groot 23 Bunders, 7 Roeden en 40 Ellen. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** Men is voornemens op Donderdag den 18den November 1852, ten Huize van *W. van der Meijden*, en den 25sten dier maand ten Huize van *B. van Altena*, beide aan de Markt te Veenendaal, telkens des avonds ten 6 ure, bij inzet en toeslag, afzonderlijk en in massa, publiek te verkoopen: Twee HUIZEN, waarvan het eene ingerigt tot *Wolkammerij*, *Broodbakkerij* en *Winkel*, en ook tot uitoefening van andere *Affaires*, zeer geschikt, met ERVEN en TUINEN, naast elkander staande en gelegen aan den Straatweg, in het beste gedeelte van het thans, ook wegens de nabijheid van een der Stations van den Rijn-Spoorweg, zoo zeer gezochte en volkrijke Dorp Veenendaal; alwaar zich eene Dorpsschool en bloeijende Inrigtingen van Onderwijs en Opvoeding van *Jonge Heeren* en *Jonge Juffrouwen* bevinden. Breeder bij Biljetten omschreven, en nadere informatiën, op *franco* aanvrage, te bekomen ten Kantore van den Notaris J. W. A. IMMINK, te Amerongen.

*** Men is voornemens op Donderdag den 25sten November 1852, des avonds ten zes ure, in het Logement van *K. de Goede*, te Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Eene welbeklante GROF- en HOEFSMEDERIJ, met daarbij behoorende vaste en losse GEREEDSCHAPPEN, benevens annex WOONHUIS en ERF, groot te zamen in oppervlakte, 3 Roeden en 40 Ellen, zeer voordeelig staande en gelegen aan de Dubbele of Kerkbuurt, te Schagerbrug in de Zijpe, Kadastrale Sectie B, Nummer 438.

NB. De Smederij en een gedeelte der Woning kan terstond worden aanvaard.

Verdere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING in *het Heeren-Logement* aan den Burg, binnen de Stad Leyden, op Zaturdag den 27sten November 1852, bij opveiling, en op Zaturdag den 4den December *bij afslag*, beide de dagen des avonds ten zes ure, van de volgende HUIZEN, PAKHUIS en ERVEN, alle staande en gelegen binnen de stad Leyden, als:

N°. 1. Een **HUIS** en **ERF**, met **KOESTAL** voor 14 Koebeesten en **SCHUUR**, aan de zuidzijde van de Zuid-Singel op den hoek van de Looijerstraat, strekkende met den Grond tot aan de Binnevestgracht, Wijk 8, N°. 290.

N°. 2. Een **HUIS** en **ERF**, aan de oostzijde van de Kijfgracht, omtrent den Rijn, Wijk 8, N°. 240, met een **PAKHUIS**, aan de zuidzijde van den Oude Rijn, omtrent de Kijfgracht, Wijk 8, N°. 155*a*.

N°. 3. Een **HUIS** en **ERF**, aan de Oude Singel, omtrent de Zandstraat, Wijk 5, N°. 385, voorzien van twee Boven- en Benedenkamers, open Plaatsje, goed Water en verdere Gemakken.

N°. 4. Een **HUIS** en **ERF**, aan de noordzijde van het Maren-Dorp of Haarlemstraat, aan den hoek van de Marijen-Gijsensteeg, omtrent het St. Jans-Hofje, voorzien van een Zij- en Binnenkamer, boven Voor- en Achterkamer, Kelder, Binnenplaats, Regen- en Putwater, Wijk 6, N°. 529.

Breeder bij Biljetten omschreven.

Te zien des Vrijdags voor de veiling en afslag, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure.

Nadere informatiën, zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, te Soeterwoude, alwaar van de veiling af tot twee dagen voor den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

AFLEVERING TOT VERMINDERDE PRIJZEN.

I. ☞ Voor *f* 10, in plaats van *f* 30.

HET VOORTREFFELIJKE WERK VAN JOHAN SPORSHILL:

DE GESCHIEDENIS VAN DEN GROOTEN WERELDSTRIJD, in de Jaren 1813, 1814 en 1815.

Twee roijaal octavo Deelen, met een veertigtal Portretten, Platen, naar beroemde Schilderstukken en Teekeningen, op Staal gegraveerd, en gelithogr. Plannen der opmerkelijkste Veldslagen en Gevechten.

II. ☞ Voor *f* 3, in plaats van *f* 5,50.

DÖBEL'S REIZEN EN OMZWERVINGEN DOOR HET OOSTEN.

Twee Deelen van 600 bladz., met Platen, Portret en Facsimilé, gebonden in één linnen band. Dit boeijende verhaal van DÖBEL'S avontuurlijke Omzwervingen bevat in onderhoudenden stijl alles, wat het Oosten belangrijks en wetenswaardigs oplevert.

Van beide Werken is een gering getal Exemplaren voorhanden bij den uitgever J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, en op bestelling bij alle Boekhandelaren te ontbieden.

VOOR *f* 8.50, IN PLAATS VAN *f* 32.-

wordt door den tegenwoordigen Eigenaar, C. VAN DER POST JR., te Utrecht, tot het einde van dit jaar aangeboden: Het uitmuntende Werk van de

CHRISTELIJKE ZEDEKUNDE

DOOR

Dr. FRANS VOLKMAR REINHARD.

2e DRUK, BEWERKT DOOR *P. C. MOLHUYSEN.* 9 DEELEN IN 8°.

De eerste druk der Nederduitsche vertaling van dit alom geachte Werk over de Christelijke Zedekunde kwam in het licht, met eene aanprijzende Voorrede van den Leidschen Hoogleeraar S. F. J. RAU. — Later verscheen van deze Vertaling eene tweede uitgave, door den kundigen MOLHUYSEN naar den laatsten Hoogduitschen druk op nieuw bewerkt. — Wat sedert dien tijd op het Gebied der Christelijke Zedekunde in ons Vaderland geleverd werd, heeft het beroemde Hoofdwerk van REINHARD niet verdrongen. „Nog altijd blijft het een werk van groote verdiensten."

*** Men is van meening, op Donderdag den 25sten November 1852, des avonds ten 5 ure, ten Huize van den Kastelein *J. M. van Bever*, te Wassenaar, publiek te veilen en op Donderdag den 2den December daaraanvolgende mede des avonds ten 5 ure, aldaar finaal verkoopen: Een hecht en sterk WOONHUIS, VERWERSWINKEL, ERVE en BOOMGAARD, alleraangenaamst gelegen aan den Deijl onder Wassenaar, waarin sedert nagenoeg 60 jaren de *Verwers- en Glazenmakers-Affaire*, met goed gevolg is uitgeoefend, te zamen groot 9 Roeden, 43 Ellen. Breeder bij Biljetten omschreven.

*** Op Maandag den 29sten November 1852, des voormiddags ten 11 ure, openbare verkooping in het Logement *Rome* te Warmond, van diverse Percelen extra goed en weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, gelegen in de Gemeente Warmond, en een Perceel in de Gemeente Oegstgeest, als:

N°. 1. Drie PERCELEN, gelegen in den Zwanburger-Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie C, N°s. 54, 55, 55*a* en 57, te zamen, met eenig Water, groot 4 Bunders, 89 Roeden en 70 Ellen.

N°. 2. Drie PERCELEN, in genoemden Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie C, N°s. 32, 38, 41 en 263, te zamen groot 3 Bunders, 10 Roeden en 90 Ellen.

N°. 3. Vier PERCELEN, in den Voorhofschen-Polder, als: onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 33, 34 en 35, en in de Gemeente Oegstgeest, Kadaster Sectie A, N°. 194, te zamen groot 4 Bunders, 38 Roeden en 50 Ellen.

N°. 4. Twee PERCELEN, in den Voorhofschen-Polder, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 31 en 447, te zamen groot 1 Bunder, 89 Roeden en 55 Ellen.

N°. 5. Een PERCEEL, gelegen in het Buitenwater, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°. 450, groot 71 Roeden en 75 Ellen. En

N°. 6. Twee PERCELEN, alsmede een HOUTBOSCHJE, gelegen in het Buitenwater, onder Warmond, Kadaster Sectie D, N°s. 44, 448 en 449, te zamen groot 1 Bunder, 68 Roeden en 50 Ellen. Alles in massa verhuurd aan *W. Oudshoorn*, tot Kersmis 1853, voor *f* 700 's jaars, welke huur door de Koopers bij splitsing zal genooten worden, als: van N°. 1, *f* 205, N°. 2, *f* 130, N°. 3, *f* 184, N°. 4, *f* 80, N°. 5, *f* 30 en N°. 6, *f* 71.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris K. KONING, te Warmond, alwaar de Verkoopsvoorwaarden acht dagen voor de Verkooping zullen ter lezing liggen.

LEKTUUR VOOR OUD EN JONG.

OLIPODRIGRO VOOR BLIJGEESTIGEN.

Bijdragen in Proza en Poëzy, met 11 *fraai gegrav. Plaatjes.*

Van dit uitmuntende Werkje zijn nog weinige Ex. voor den geringen prijs van *f* -,90 ct. te bekomen, bij den Boekverkooper H. VAN CITTERT, St. Jansstraat, N°. 281, te Amsterdam.

De Aflevering geschiedt à contant, en op *franco* aanvraag.

*** Een keurig Geschenk voor de Jeugd is het Boekje:

DE JAARGETIJDEN.

LUIM EN ERNST

door L. VAN DEN BROEK.

Met *twintig* allerliefste Steendrukjes, die expresselijk zóó zijn ingerigt, dat ze kunnen dienen voor **Teekenstudiën** of ter kopiëring op Albumblaadjes, waaraan JONGE LIEDEN van beiderlei kunne dikwijls zulk eene behoefte hebben.

Gebonden in heel Linnen met Stempels, *f* 1,75.

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en den Uitgever A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

*** Door J. SPANJAARD, te Steenwijk is uitgegeven en verzonden:

Dichtregelen ontleend aan den Bijbel, uitgegeven ten voordeele van het Nederlandsche Zendeling-Genootschap, door ERICA. *f* -,50.

Handleiding tot Practische Taaloefening, voor de Lagere Scholen. *f* -,40.

*** VERKOOPING

van eene belangrijke Verzameling BOEKEN, RARITEITEN ENZ., op Maandag den 22sten November en volgende dagen, door en ten Huize van den Boekhandelaar A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer.

*** **De ondergeteekende verklaart, dat het berigt van den Heer VAN DER WIEL, in de *Haarlemsche Courant* van 11 Nov. en andere Couranten, als zou hem uit Arnhem in Junij berigt gegeven zijn dat daar eene *Nieuwe Boekzaal* zou worden uitgegeven, ONWAAR is. Hij zal den Heer V. D. WIEL daarover ter verantwoording roepen ter plaatse, waar zulks behoort. Tevens verklaart hij, dat het plan der onderneming van het Tijdschrift onder zijne Redactie van hem zelven en niet van de HH. VAN DRUTEN & BLEEKER is uitgegaan, en dat genoemde Heeren niets wisten van eene correspondentie tusschen een der Redacteuren van VAN DER WIEL en hem ondergeteekende. H. VAN BERKUM.**

***Stiens*, *den* 12den *Nov.* 1852.**

*** DE GEBROEDERS VAN CLEEF, te 's Gravenhage, geven uit en hebben aan hunne correspondenten verzonden:

ELECTRO-BIOLOGIE EN LEVENS-MAGNETISMUS, door **A. HOEK**, Heel- en Verloskundige te 's Gravenhage. In gr. 8°. *f* 0,30.

Van denzelfden Schrijver zijn mede nog Exemplaren voorhanden van:

Aanteekeningen en Opmerkingen betreffende het Levens-Magnetismus, in het belang der Menschheid en der Wetenschap openbaar gemaakt. Gr. 8°. *f* 0,90.

Onderzoekende Beschouwing van het dierlijk Magnetismus en van de al of niet bestaande Mesmerische daadzaken. Gr. 8°. *f* 0,75.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt dezer dagen van de pers:

W. J. van Zeggelen's LUIMIGE VERHALEN,

MET SCHETSEN IN STAALGRAVURE VAN

C. ROCHUSSEN,

in linnen Bandje, Verguld *f* 1,50.

Dit Bundeltje Bevat:

I. **PIETER SPA**, naar Londen, bij het Kroningfeest van Koningin **Victoria.** (*Zesde* Druk.)
II. **PIETER SPA**, naar Amsterdam, ter gelegenheid van de Inhuldiging van Koning **Willem II.** (*Derde* Druk.)
III. **DE RIDDER EN DE DAME.** Eene Engelsche legende. (*Tweede* Druk.)
IV. **DE TIJDGEEST.** (*Tweede* Druk.)

De Uitgever heeft met verlof van den Schrijver, al deze *Luimige Verhalen* bijeen herdrukt, in een *keurig* en *minkostbaar* Boekdeeltje, versierd met uitmuntende Staalgravuren naar *Rochussen*, hetwelk niet missen kan een groot debiet te vinden.

*** HET GOEDKOOPE VERKOOPHUIS.

Op nieuw tot verminderde prijzen ontvangen:

Berliner Tafelcomforen, zonder rooster *f* 1,40, met roost.		*f* 1,65.
id.	Theestoofjes, met rooster	à „ 0,60.
id.	Horologiestandaards (zeer élegant)	à „ 1,10.
id.	Parapluistandaards (gebrons)	à „ 2,50.
id.	Haardstandaards (id.)	à „ 1,60.
id.	Turfmanden ronde à *f* 1½, vierkante	à „ 2,00.
Engelsche Haardstellen (compleet gebr. koper)		à „ 3,50.

WANDKLOKJES MET KOPEREN WERKEN.

Enkel gaande *f* 1,20, met Wekker *f* 1,90, heel en half slag *f* 3,25. Brieven *franco*.

I. J. HERMAN,
Haarlem, Groote Houtstraat.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.